

REFERAT

Bilag: 0
Sagsbehandler: JDR
Sagsnummer: 2011/002491
12. april 2012

MØDE MELLEML GRØNLANDSKE MYNDIGHEDER, FORSVARET OG FORSVARSMINISTERIET
D. 29. FEBRUAR 2012.

Indledning

Onsdag d. 29. februar afholdtes møde i Forsvarsministeriet mellem repræsentanter fra Grønlands Selvstyre, Sermersooq Kommune, Forsvarsministeriet, Forsvarskommandoen og Grønlands Kommando. Mødet havde til formål at drøfte den videre plan for forsvarets flytning fra etablisementet i Grønnedal. Nærværende referat har til hensigt at fremstille mødets konklusioner og aftalte aktioner.

Mødedeltagere

Grønlands Selvstyre

Inuuteq Holm Olsen, Direktør, Udenrigsdirektoratet

Hans Erik Bresson, Departementchef, Departement for Indenrigsanliggender, Natur og Miljø

Naja Lund, Udenrigsdirektoratet

Lene Riis, Departement for Boliger, Infrastruktur og Trafik

Adam Worm, Grønlands Repræsentationen

Sermersooq Kommune

Thorkild Lauridsen, Direktør, Anlæg & Miljø, Kommuneqarfik Sermersooq

Forsvarsministeriet

Kenn Bille Iversen, chef for Planlægnings- og Udviklingskontoret

Jakob Rousøe, sagsbehandler i Planlægnings- og Udviklingskontoret

Forsvarskommandoen

Frank Trojahn, chef for Planlægningsafdelingen, Forsvarskommandoen

Brian Roth, miljøsagsbehandler i Materiel- og Etablisementssektionen, Forsvarskommandoen

Grønlands Kommando

Hans Ole Nielsen, chef for Planlægningsafdelingen, Grønlands Kommando

Konklusionsreferat

Nedenfor fremstilles mødets konklusioner og aktioner struktureret efter mødets agenda-punkter.

Mødeindledning og forudsætninger

Efter en kort individuel præsentation af mødedeltagerne, indledte chef for Planlægnings- og Udviklingskontoret, Kenn Bille Iversen (KBI), med at skitsere forudsætningerne for mødet. En vigtig parameter for drøftelserne er, at både Grønlands Selvstyre og Sermersooq kommune inden mødet klart har meldt ud, at de ikke er interesserede i eller har mulighed for at overtage hele eller dele af bygningskomplekset i Grønnedal. Dermed kan det konkluderes, at der enten skal findes en 'tredjemand', der har interesse i at overtage etableringen eller også skal bygningskomplekset i Grønnedal rømmes. KBI understregede, at der dermed var fire overordnede spørgsmål som mødedeltagerne skulle drøfte: 1) Hvem kan have interesse i Grønnedal, og hvordan afdækkes dette forhold? 2) Hvordan håndteres miljøoprydningsopgaven specielt med hensyn til olieforurening? 3) I tilfælde af en rømning, til hvilket niveau skal bygningerne nedrives? 4) Hvordan fordeles ansvaret for oprydning og eventuel rømning mellem aktørerne i Grønnedal?

Status på etableringen af Værnsfælles Arktisk Kommando

Chef for Planlægningsafdelingen i Forsvarskommandoen, Frank Trojahn (FT), gav en kort status på arbejdet med at identificere et passende domicil for den kommende Værnsfælles Arktisk Kommandos hovedkvarter i Nuuk. FT redegjorde for, at forsvarets ambition om at kunne indvie det nye hovedkvarter allerede til sommer ikke var praktisk mulig, idet de to bygninger, forsvaret pt. ser på, ikke vil være disponible før sent på året, hvorfor et mere realistisk bud er ultimo 2012. Af relevans for fraflytningen fra Grønnedal fastslog FT, at forsvaret for nærværende planlægger på i en periode at forsætte med at anvende antenneanlægget i Grønnedal efter kommandoens flytning til Nuuk. Således vil et antal medarbejdere eller personel fra en entreprenør eller lignende virksomhed forblive i Grønnedal for at varte og vedligeholde antennerne. Det blev i den forbindelse understreget, at vedligeholdelsespersonellet i Grønnedal vil være selvhjulpne og selvforsynede, hvorfor der ikke vil være behov for nogen form for ydelser fra kommunen.

Status på drøftelser med amerikanerne

Chef for Planlægnings- og Udviklingskontoret i Forsvarsministeriet, Kenn Bille Iversen (KBI), redegjorde for de indledende drøftelser Forsvarsministeriet har haft med amerikanske myndigheder motiveret af 1951-aftalen, hvorfra det fremgår, at amerikanerne ejer etablerementet, og at dansk forsvar i princippet blot er stillet Grønnedal til rådighed i forbindelse med kommandoens operative virke. I den forbindelse forklarede KBI, at amerikanerne er meget interesseret i at hjælpe med at finde en løsning alt afhængig af, hvilken fremtid etablerementet i Grønnedal går i møde. Amerikanerne har givet udtryk for, at de føler et medansvar med hensyn til miljøproblematikken og bygningerne, men at en konkret økonomisk ansvarsfordeling må afvente nærmere diplomatiske og juridiske drøftelser mellem det amerikanske og danske forsvarsministerium. Dette arbejde vil Forsvarsministeriet umiddelbart iværksætte, idet amerikanerne indledningsvist vil undersøge, hvorvidt amerikanske statslige institutioner har interesse i at overtage Grønnedal. Amerikanerne har dog understreget, at disse diplomatiske drøftelser på ingen måde skal have opsættende virkning på det dansk-grønlandske arbejde med at finde en interesseret tredjemand eller alternativt komme frem til en aftale om betingelserne for en rømning af Grønnedal.

Overdragelse af etablerementet i Grønnedal til 'tredjemand'

For nærværende er der ikke identificeret nogen interessenter, der ønsker at overtage etablerementet i Grønnedal. Chefen for Planlægnings- og Udviklingskontoret i Forsvarsministeriet, Kenn Bill Iversen (KBI), opfordrede alle inklusiv Det Grønlandske Selvstyre og Sermersoq kommune til at komme med bud på mulige interessenter.

KBI forklarede, at Forsvarsministeriet snarest vil anmode forsvaret om at sætte Grønnedal i udbud med henblik på at undersøge, hvorvidt der kan findes en interesseret 'tredjemand'. Dette er i tråd med ønsket fra de grønlandske myndigheder.

Chefen for Planlægningsafdelingen i Forsvarskommandoen, Frank Trojahn, påpegede, at forsvaret på ingen måde ønsker at videreføre etablerementet i Grønnedal, hverken delvist eller i en eller anden form for "dvale" tilstand. Derfor ser forsvaret en eventuel overdragelse af Grønnedal som en komplet overdragelse, hvor forsvaret efterfølgende ingen økonomiske forpligtelser har med en potentiel videre drift af stedet.

Det Grønlandske Selvstyre påpegede, at selvstyret pålagde det stor vigtighed, at der ved en eventuel overdragelse af Grønnedal til 'tredjemand' er en klar aftale med hensyn til ansvaret for miljøet. Dette bør fremgå eksplicit af en overdragelsesaftale.

Det Grønlandske Selvstyre gjorde det klart, at der ved en overdragelse til 'tredjemand' ikke vil blive tilbudt infrastruktur-mæssige serviceydelser fra de grønlandske myndigheders side, som eksempelvis opretholdelse af en indenrigs helikopterrute.

Sermersooq Kommune anførte, at kommunens interesser, ydelser og aktiviteter i Grønnedal er afhængige af en udefrakommende interessent, hvorfor kommunen kun vil have aktiviteter i Grønnedal, hvis stedet overtages af 'tredjemand'. I modsat fald vil kommunen ligesom forsvaret skulle lukke sine aktiviteter.

Det blev påpeget, at miljøoprydningsopgaven vil have en stor indflydelse på anvendelsesmulighederne for Grønnedal, idet oprydningen vil kunne tage flere år og derfor vil være dikterende for, hvordan området kan benyttes.

Aktioner

- Det Grønlandske Selvstyre og Sermersooq kommune vil i videst muligt omfang bidrage med bud på mulige interessenter, der kan være interesseret i at overtage etablerementet i Grønnedal.
- Forsvarskommandoen vil iværksætte udbud af etablerementet i Grønnedal.

Miljøoprydningsopgaven og bygningsmassen i Grønnedal

Miljøsagsbehandler i Forsvarskommandoen, Brian Roth (BR), redegjorde for status på kortlægningen af miljøoprydningsopgaven i Grønnedal. I den forbindelse blev det understreget, at forsvaret er ved at lægge sidste hånd på en rapport, der har til hensigt at supplere den i 2010 udarbejdede omfattende miljøundersøgelsesrapport af Grønnedal. Overordnet set vurderer forsvaret, at omkostningerne ved en miljøoprydning vil ligge mellem 79 og 100 mio. kr. alt afhængig af, hvorvidt bygningerne skal rives ned eller ej, og i givet fald til hvilket niveau. Så snart den supplerende rapport foreligger, vil forsvaret fremsende den til de øvrige implicerede parter.

Departementschef Hans Erik Bresson (HEB) fremlagde, at det Grønlandske Selvstyre efterlyste en samlet pakke, der afdækker alle miljømæssige perspektiver med hensyn til Grønnedal. En sådan pakke er nødvendig for at kunne opnå det fornødne grundlag for en politisk beslutning med hensyn til, hvordan Grønnedal miljømæssigt ønskes opryddet.

Med hensyn til kravene til oprydning var der bred enighed blandt mødedeltagerne om, at man måtte finde et for alle parter acceptabelt niveau, idet en total oprydning forventeligt vil være unødvendig og yderst omkostningstung for såvel forsvaret som kommunen. FT anførte hvorvidt der er rationale for, at fundamentene til bygningerne fjernes.

I forlængelse her af ønsker HEB, at der i det videre arbejde med miljøproblematikken er en klar forståelse for, hvem der er kontaktpersoner ved de respektive myndigheder. I den forbindelse ønsker HEB, at der etableres en midlertidig miljøarbejdsgruppe.

Ansvarsfordelingen med hensyn til miljøoprydningen blev drøftet, og det blev i den forbindelse besluttet, at Sermersooq Kommune og forsvaret umiddelbart kan gå i dialog for at afdække mulige uoverensstemmelser. Endvidere blev det fastslået, at disse drøftelser ikke er afhængige af en forudgående afklaring med hensyn til kravene til en oprydning.

Aktioner

- Forsvaret fremsender rapport omhandlende supplerende miljømæssige undersøgelser til de grønlandske myndigheder og Forsvarsministeriet.
- Forsvaret sikrer, at selvstyrets ønske til en klarere projektorganisation med hensyn til arbejdet med miljøopgaven imødekommes, herunder overvejelser om etablering af en midlertidig miljøarbejdsgruppe med repræsentanter fra selvstyret, kommunen og forsvaret.
- Selvstyret og forsvaret går i dialog om sammensætning af baggrundsmateriale, der kan ligge til grund for udfærdigelsen af et politisk beslutningsoplæg med henblik på fra Grønlands Selvstyres side at få fastsat kravene til miljøoprydningen i Grønnedal. Baggrundsmaterialet sammensættes snarest muligt under inddragelse af kommunen. Det vil i den forbindelse være vigtigt, at Forsvarsministeriet løbende inddrages i arbejdet.
- Forsvaret og kommunen afdækker mulige diskrepanser med hensyn til ansvarsfordeling for miljøoprydningen og bygningsmassen. Forsvarsministeriet orienteres løbende om status på drøftelserne.

Eventuelt

Under punktet eventuelt fremførte direktør for Anlæg & Miljø, Kommunegarfik Sermersooq, Thorkild Lauridsen et ønske fra kommunen om, at der midlertidigt etableres en velfærdskontaktgruppe, der kan støtte og yde hjælp til de personer, der er berørt af flytningen fra Grønnedal til Nuuk.

Aktion

- Sermersooq kommune tager initiativ til etablering af en velfærdskontaktgruppe.

Næste møde

Det blev besluttet, at næste mødedato vil blive fastlagt, når ovenstående aktioner er iværksat og behovet melder sig.

Med venlig Hilsen

Kenn Bille Iversen